

چه شد که موج بر خاسته از «موج» در هم شکست؟

از زنگ با مشاد

سه عامل را می‌توان در شکست این طرح دخیل دانست:

اولین عامل، بی‌اعتنایی مردم به فریاد والسلامی سریسله جنبانان محفل بزرگ قاتلان و یاران سعید اسلامی است. آن‌ها که ماجرا به اصطلاح توهین به امام زمان را در سطح سراسری مطرح کردند، امیدوار بودند که احساسات دینی مردم تحریک شده و به خیابان‌ها بپرسند و به انتشار چنین مطلبی در یک نشریه دانشجویی اعتراض کنند. اما مردم که از حکومت دینی بیزار شده‌اند، به این عوام‌فریبی بی‌ارزش هیچ اعتمای نکردن و حتی آن را به ریختند گرفتند. چنین واکنشی از سوی مردم آن‌چنان چشم‌گیر بود که کودتاچیان توانستند حتی در شهر قم یک تظاهرات بیش از هزار نفره راه بیاندازند. این در حالی بود که انصیح جمیع سراسر کشور در نماز جمعه ۲ مهرماه، مردم را تحریک می‌کردند و از آن‌ها می‌خواستند به خیابان‌ها بپرسند. چنین واکنشی از سوی مردم و حتی آن‌هایی که به اعتقادات دینی‌شان پای‌بند هستند، نشان داد که سرخوردگی مردم از حکومت اسلامی و ادغام دین و دولت، تا

بقیه در صفحه ۷

نمايشنامه در سه پرده كنکور، وقت ظهور

در صفحه ۴

برگزاری مراسم یادمان
جان باختگان کشتار شهریور
۶۷ و همبستگی با جنبش
دانشجویی در استکلم
در صفحه ۳

ترس از «غريبه‌ها»

و

عقب‌نشيني خامنه‌اي

سارام محمود

عقب‌نشيني خامنه‌اي در رابطه با جنجال بر سر مقاله نشریه موج در خطبة نماز جمعه ۹ مهرماه – که عقب‌نشيني سایر سران جناح او را در پی داشت – نشان داد پريشاني و استعمال منشاء بسياري از سياست‌ها و اقداماتی است که سکانداران رژيم پراي مقابله با بزرگترین بحران موجودیت خويش در پی می‌گيرند. آن‌ها که فناخت حکومت‌شان را روح‌الله حسینيان در اظهارات تکان‌دهنده خود به صراحت به نمايش گذاشت، از سر استعمال و با ايده‌های بزرگ و جسارت زیاد به اين خيال واهی که اين بار «امام زمان به گمکشان بيايد» و به بهانه توهين به او بتوانند به اقداماتی بي‌سابقه دست بزنند، بر سر مقاله «موج» جنجال آفریدند، اما مشاهده تبايج و عقل حکومت‌شان آنان را وادار گرد که با همان استعمال و دست‌پاچگی تلاش گند تا جنجال را بخوابانند.

سخنان خامنه‌اي گذشته از تاکيد بر خط قرمز رژيم در تحديد آزادی بيان و دفاع از نفس حکومت منهبي در برابر آزادی‌ها دو جبه داشت: نفخت «اتحاد گلمه» و «اتحاد دل‌های» علماء، يعني روحاينيت، در برابر «غريبه‌ها»، يعني غيرروحاينيون، و دیگر دفاع از رئيس جمهور در برابر نقشه بورگناري او، و اين هر دو – يعني اتحاد روحاينون سکاندار حکومت و طرح بورگناري خاتمي – هدف‌هایی بودند که اگر نه از قبل، لااقل در جویان جنجال آفرینی بر سر نمايشنامه «موج» برجسته شدند.

برای هر دو جناح حکومتی مردم غیرخودی» آند

وحيدنيرابي

موجی که بر سر نمايشنامه نشریه گوچ «موج» راه افتاده بود، اکنون فروگش گرده است. جناح‌های حکومتی که تا چند روز پيش بشدت به همدیگر می‌ناخندند بار دیگر گرد عمود خیمه نظام‌شان یعنی ولایت‌فقيه گرد آمده‌اند، شکاف بین آن‌ها که تا پيش از سخنرانی خامنه‌اي در نماز جمعه و عقب‌نشيني شتابزده او خط‌رانگ تر از هر زمان دهان گشوده بود، اکنون در

بقیه در صفحه ۳

مانظور گه روح‌الله حسینيان در صحبت‌های خود فاش گرده بود، جرياني در جناح حاکم رفع خطر مودم برگاري خاتمي می‌داند. اين گرایش هم وحدت گلمه را در درون جناح خود می‌شکند و هم فاصله «خودی» و «غيرخودی» در درون روحاينون را زياد گرده و خطر نفوذ مردم از درون گشمش آن‌ها را افزایش می‌دهد. در جویان جنجال اين گرایش، هم دست بالا پیدا گردد و بخش بزرگی از جناح حاکم را دور سياست خود متعدد ساخته و هم طرح بورگناري خاتمي را علىي نمود. اما در رابطه با مردم چه شد؟ به راستي روحاينيت وابس گرا اکنون دیگر به هر چه دست می‌زند تبدیل به نز می‌شود، اما نه در جهت پر گردن خزانه خود، بلکه درست بر عکس در جهت انيشت دخیره اقلاب برای بقیه در صفحه ۲

گرایش‌های درون جناح تمامیت خواه بالا گرفت. و این خود به سومین عامل شکست منجر شد. بارزترین نمود شکاف آن بود که پنج تن از اعضا شورای مرکزی «جامعه روحانیت مبارز» که جناح معتدل این حزب را نمایندگی می‌کنند، رسمآ اعلام کردند که در جریان تدوین و تصویب بیانیه جامعه روحانیت که به بیانیه کودتا معروف شده، نبوده‌اند. موضوع گیری علنی هاشمی رفسنجانی، حسن روحانی، جلالی خمینی، امامی کاشانی و محی الدین انواری، علیه بیانیه، زمینه را برای انشعاب جدید در جامعه روحانیت علنی کرد. اکنون روش شده است که جامعه روحانیت توسط جناح تندره آن به رهبری مثلث محمدیزدی، ناطق‌نوری و موحدی ساوجی توانسته‌اند با حمایت جمیعت مؤتلفه اسلامی و محفل مدرسه حقانی، که محمدیزدی حلقه‌ی رابط آن‌ها با جامعه روحانیت مبارز است، اعلامیه را تدوین کرده و به امضا مهدوی کنی بعنوان دیرکل جامعه روحانیت برسانند. پیش‌نویس این بیانیه توسط سیدرضا تقی سخن‌گوی «جامعه روحانیت مبارز» از روی ستون تلفنی روزنامه کیهان شماره ۳۰ مهرماه ۷۸، نوشته شده و پس از مشورت با محمدرضا مهدوی کنی، انتشار یافته است.

آشکار شدن چنین شکافی، در اصلی ترین حزب روحانیت، دستگاه رهبری رژیم و شخص رهبر را در وضعیتی حساس قرار داد. شکاف در اصلی ترین نیروی قدرت، همراه با بی اعتمانی مردم و مقاومت جناح رقیب، و ترس از کشانده شدن ماجرا به خیابان‌ها و وارد شدن عنصر مردم، دست به دست هم دادند و رهبر رژیم را مجبور کردند تا سومین جام زهر را بنوشد. او این بار نیز همچون حوادث قتل‌های زنجیره‌ای و سپس جنایت نیروهای انتظامی و نیروی ویژه پاسدار ولایت و انصار حزب الله در کوی دانشگاه، سکوت معنادار خود را تا زمانی حفظ کرد که نسبت به شکست یا پیروزی عملیات مطمئن شود. و این بار نیز وقتی از شکست عملیات مطمئن شد، سکوت خود را شکست و فرمان عقب‌نشینی را صادر کرد و از گرایش تندرو تبری جست و آن‌ها را به آرامش دعوت کرد.

حوادث پیرامون انتشار نمایشنامه «کنکور، وقت ظهرور» نشان داد که در دوره ای بسر می بریم که همواره باید منتظر حرکت های شبکه کودتا تایی جناح تمامیت خواه باشیم. علت این وضعیت آن است که گرایش تندرو جناح تمامیت خواه که زمان را به ضرر خود می بیند، تلاش می کند از هر طبقی که ممکن است مانع گذشت زمان شود. ائتلاف جمعیت مؤتلفه اسلامی و تحصیل کرده گان مدرسه حقانی که پس از شکست پروژه قتل های زنجی—ره ای مجبور شدند نقیب د، صفحه ۳

..... دنباله از صفحه ۱ چه شد که موج

به حد پایه‌های مذهب و دین را در کشور سست

زده است. بی جهت نیست که ذاکری نماینده قوچان ر سخنرانی پیش از دستور خود در مجلس شورای اسلامی اعلام کرد که بر اساس تحقیقات به عمل مده، ۶۰ درصد واجدین شرایط در کشور، نماز می خوانند. و یا عبدالله نوری در نامه اش به مجلس خبرگان صراحتاً اعلام کرد که ضریب ای که حکومت اسلامی به اعتقادات دینی مردم زده است بش از تمامی حکومت هایی بوده است که داعیه ای بن مداری نداشته اند.

دو مین عامل، مقاومت گستردۀ جناح خاتمی ود. شخص خاتمی و طیف‌های طرفدار او، که خطر ا کاملاً واقعی و جدی تلقی کردند و علت حملات استقیم به شخص خاتمی را بدرستی ارزیابی مودند، سیاست مقاومت آشکار را در پیش گرفتند. خاتمی که همواره سعی می‌کند در مقابل حوادث، خود را کنار بکشد و با تاخیر و تعلل موضع گیری نمایند، این بار بدبان انتشار بیانیه «جامعه روحانیت ببارز» و نامه ۱۷۰ نسخه‌ای از مجلس در روز کشنبه ۴ مهرماه ۷۸، همان روز در جمع خبرنگاران بن اقدامات را یک طرح سازماندهی شده و دید مند اعلام کرد و برای مقابله با آن به

لیف های طرفدار خود، چراغ سبز نشان داد. از ن پس بود که تمامی روزنامه های طرفدار دولت و ما وابسته به "جبهه دوم خرداد" حملات گسترده ای مه این اقدام کودتائی انجام دادند و تمامی شکل های مبنی بر این اقدام را در این روزنامه های مذکور معرفی کردند. این اقدامات این روزنامه های مذکور را می بخواهند جناح تمامیت خواه را زیر فشار می رانند تا در این رابطه موضوع گیری کنند. کار ن چنان بالا گرفت که روزنامه «خرداد» در مطلبی وشت که تا پای جان از محمد خاتمی در مقابل نهاد تا پیمان دفاع خواهند کرد. واکنش شدید، سریع و ناطع طرفداران خاتمی، و بویژه مجمع روحانیون بازار و بخشی از آیت الله های قم، روحانیت حاکم ا به هراس انداخت. هراس از آن که این رویارویی می خیابان های کشیده شود و حضور مردم حوادثی مچون قیام شش روزه تیرماه دانشجویان را یافریند. این وضعیت، محاسبات جناح تمامیت خواه ر موقع شروع عملیات «اغتشاش ۲» را که روی

فراهمت جناح خاتمی زیاد حساب نمی کرد، را در
نم ریخت. برخورد منفعلهان فرآکسیون این جناح در
هریان تصویب لوایح جدید اصلاح قانون انتخابات و
صلاح قانون مطبوعات، که حتی جرأت نکردند با
بعد شرکت در مجلس آن را از اکثریت بیاندازند، و
جازه ندهند جناح تمامیت خواه حتی به توافقات
نود با جناح خاتمی پشت پا بزنند، این تصور را
وجود آورده بود که آن ها در مقابل تهاجم جدید
بیز منفعل خواهند ماند. اما این حساب شان نیز
رست از آب در نیامد.

دنباله از صفحه ۱ ترس از "غريبه ها".....

وازگون گردن حکومت روحانیت. جنجال بر سر نمایشname
«کنکور، وقت ظهور» و واکنش رئیس در این رابطه، این
نمایشنامه را به آینه استبداد نفس‌گیر حاکم بر ایران تبدیل
کرد. از زمان چاپ مقاله‌ای در رابطه با خمینی منسوب به
داریوش همایون تاکنون در ایران، هیچ مقاله‌ای این همه
خوانده، آن هم برخلاف مقاله اول با گواش همبستگی
تبیت به نویسنده، جلب نکرده است. مقاله بلاfaciale بر روی
نت رفت و در خارج کشور مهاجران مکرراً آن را از
رسانه‌ها شنیدند و خواندند و بر لعنت روحانیون غالب شده
بر ایران به نام حکومت، تق کردند. و مهم‌تر از آن چشم و
گوش جاسوسی رئیس در داخل کشور در میان مردم،
دانشجویان و قشر روشنگر خوب کار می‌کند و آن‌ها
دیدند که غوغای تحت عنوان «توهین به امام زمان» نه تنها
مردم را فربی نداده، بلکه شور جوانان، دانشجویان و
روشنگران در دفاع از آزادی بیان با چین ترفندهایی
خاموش نمی‌شود و دامن می‌گیرد. و این در حالی است
که نه تنها روحانیون جناح حاکم در دفاع از «تقدس» و بر
علیه آزادی بیان در جهت درهم شکستن مرزهای تقدس یقه
پاره می‌گردند، بلکه خانمی و جناح او و رسانه‌های شان از
شکستن مرزهای تقدس اظهار تأسف کرده و بر مرزهای
محدود آزادی بیان در جمهوری اسلامی مورد نظرشان تاکید
می‌گردد.

این فضای روحانیت جناح حاکم نشان داد مردم برای آن‌ها بسی «غربیه» تر از جناح رقیب به شمار می‌آیند؛ که این غربیه‌ها اگر به جوش درآیند هم آن‌ها و هم جناح اصلاح طلبان را نشانه خواهند رفت؛ که خطر این غربیه‌ها برای حکومت آنقدر بالاست که تکان‌های بزرگ از قبیل طرح برگناری رئیس جمهور می‌تواند نه از تاک نشان بوجای گذارد نه از تاک نشان.

از این رو بود که خانمهای نه فقط بخاطر وحدت
گلمه جناح خود شکرگزاری کرد، بلکه جناح مقابل را هم
خودی خواند و به آنها یادآوری کرد که هو چه «خودی‌ها»
به هم نزدیک‌تر و مهربان‌تر باشد، غریب‌های آن‌ها بیشتر
فاصله خواهند گرفت».

از این رو بود که او گسانی مثل نقدی را از زیاده روی و تنشی آفرینی منع کرده، از این رو بود که او از کشیدن پای دانشجو به قصبه و بهانه قراردادن مقاله نشریه «موج» در واقع اظهار پشیمانی کرد و گفت مرتب اسم دانشجو را به میان نیاورید. او می‌داند خط قرمز بین رژیم و جنسی دانشجویی — یعنی ضرورت مقدس شمردن رژیم اسلامی و قوانین و تحکمات آن — از سرفیزه آویزان است و هر تحریکی که جنبش دانشجویی را به حرکت در جهت

درهم شکستن این سرنیزه واداره، خطرناک است.
حالا کسانی که برای «نجات فضای فرهنگی»
کشور شمشیر کشیدند، میاهو گردند و رقبای «خودی» را به
خلع ید تهدید گردند، اتحاد بین خود، همکاری با رقبه،
آرام‌سازی و پرهیز از جنجال را برای «نجات فضای
فرهنگی» کشور ضروری می‌خوانند. فضای فرهنگی کشور و
اخلاق سیاسی مردم علیه آن‌ها و بیزار از آن‌هاست. این
بیزاری را تشدید سرکوب و اصلاحات نمایان می‌کند. راه
گویی برای «جانشینان خدا» نماید است.

دنباله از صفحه ۱ برای هر دو جناح حکومتی....

یادمانه ها و اظهارات نظرهای حمایت آمیز دو جناح گویی ناپذید شده است. با این حال چرکاب های متعفن موج غوغای و محدود باشد، تغییر از مقدسات، و از آن چه مجاز و غیرمجاز است باید قاعده و قانون برنتابد و هم چنان تابع ملزومات سنتیزه های جناحی در این یا آن مقطع باشد. به عبارت دیگر «موج» اگر اقتضا کند، هر چیزی می تواند به عنوان سندی بر علیه مقدسات بر سر نیزه زده شود و جان آدم ها وا در معرض خطر مرگ قرار دهد و دولت باصلاح قانون گرا و اصلاح طلب نه تنها از حق بیان شهروندان دفاع نمی کند، که همانند فتنه گران و اشغالگران خارجی با مردم و حق بیان آن ها که از مهم ترین تجلیات آزادی است، رفتار می کند.

آنان که پس از سخنان خامنه ای ارادت نامه های سروش از چاپلوسی به بارگاه وی فرستادند، با این اقدام بار دیگر نشان دادند که به محفل قاتلان، و باندهای مخوف و فاسدی چون جمعیت مولفه اسلامی نزدیکتر هستند تا به مردم؛ نشان دادند که این جماعت را «خودی» می دانند، مردم را «غیرخودی»، حالا — پس از فروکش موج جدید بحران آفرینی جناح حاکم — آن چه عملایقی مانده است اشتراک نظر واقعی دو جناح است در محکومیت آزادی بیان و التزام عملی شان به حفظ خط قوهایی که بکلی بی اعتبار شده و فروخته اند.

در دنیا ای سیاست هیچ سکستی معمولاً بی عواقب نیست و غالباً با پیشوای جدید پیروزمندان همراه است. می توان پنداشت که سنتیزه های دو جناح حکومتی نیز از این قاعده مستثنی نباشد، اما چنین پسداشتی قطعاً تعییری خط آمیز از ظرفیت های اصلاح طلبان حکومتی است. عقب نشینی سراسریه جناح حاکم و تلاش آشکار خامنه ای برای کاستن از شکاف ها در رأس هرم حکومتی نه تنها اصلاح طلبان را به ادامه پیش روی تغییر نگردد است، که آن ها را در آتش و لیقیه انداخه است و امید کاذب به این که خامنه ای از این پس بتواند مثل خمینی نقش فراجانحی بازی کند را در آن ها بیدار کرده است.

چنین است که سنتیزه های جناحی در حکومت اگر چه بازنده دارد، اما برندۀ اصلی آن تنها می تواند مردم باشند، که با بهره برداری هوشیارانه از شکاف ها و تعارضات حکومت، در پائین خود را متعدد کنند و مستقلأ به میدان بیایند.

آوردن.

در پس جنجال اخیر بار دیگر معلوم شد که برای هر دو جناح آزادی باید مقدّس و محدود باشد، تغییر از مقدسات، و از آن چه مجاز و غیرمجاز است باید قاعده و قانون برنتابد و هم چنان تابع ملزومات سنتیزه های جناحی در این یا آن مقطع باشد. به عبارت دیگر «موج» اگر اقتضا کند، هر چیزی می تواند به عنوان سندی بر علیه مقدسات بر سر نیزه زده شود و جان آدم ها وا در معرض خطر مرگ قرار دهد و دولت باصلاح قانون گرا و اصلاح طلب نه تنها از حق بیان شهروندان دفاع نمی کند، که همانند فتنه گران و اشغالگران خارجی با مردم و حق بیان آن ها که از مهم ترین تجلیات آزادی است، رفتار می کند.

آنان که پس از سخنان خامنه ای ارادت نامه های سروش از چاپلوسی به بارگاه وی فرستادند، با این اقدام بار دیگر نشان دادند که به محفل قاتلان، و باندهای مخوف و فاسدی چون جمعیت مولفه اسلامی نزدیکتر هستند تا به مردم؛ نشان دادند که این جماعت را «خودی» می دانند، مردم را «غیرخودی»، حالا — پس از فروکش موج جدید بحران آفرینی جناح حاکم — آن چه عملایقی مانده است اشتراک نظر واقعی دو جناح است در محکومیت آزادی بیان و التزام عملی شان به حفظ خط قوهایی که بکلی بی اعتبار شده و فروخته اند.

در دنیا ای سیاست هیچ سکستی معمولاً بی عواقب نیست و غالباً با پیشوای جدید پیروزمندان همراه است. می توان پنداشت که سنتیزه های دو جناح حکومتی نیز از این قاعده مستثنی نباشد، اما چنین پسداشتی قطعاً تعییری خط آمیز از ظرفیت های اصلاح طلبان حکومتی است. عقب نشینی سراسریه جناح حاکم و تلاش آشکار خامنه ای برای کاستن از شکاف ها در رأس هرم حکومتی نه تنها اصلاح طلبان را به ادامه پیش روی تغییر نگردد است، که آن ها را در آتش و لیقیه انداخه است و امید کاذب به این که خامنه ای از این پس بتواند مثل خمینی نقش فراجانحی بازی کند را در آن ها بیدار کرده است.

چنین است که سنتیزه های جناحی در حکومت اگر چه بازنده دارد، اما برندۀ اصلی آن تنها می تواند مردم باشند، که با بهره برداری هوشیارانه از شکاف ها و تعارضات حکومت، در پائین خود را متعدد کنند و مستقلأ به میدان بیایند.

دنباله از صفحه ۳ چه شد که موج.....

بخشی از مواضع کلیدی در وزارت اطلاعات و قوه قضائیه را از دست بدھند، از سیاست ها و تصمیمات دستگاه رهبری ناراضی هستند. این ناراضایتی زمینه ای حرکت های شورشی و کودتا تی را در آن ها تقویت کرده است. سخنان حسینیان، تهدیدات علی فلاحیان، نامه های تهدید آمیز حبیب الله عسگر اولادی، عطش سیری ناپذیر سرتیپ نقدی برای براه انداختن حمام خون، و مقالات تحریک آمیز کیهان تهران، نشانه های بارز چنین وضعیتی است. این اقدامات در شرایطی انجام می گیرد که کلیت جناح تمامیت خواه، با استفاده از اکثریت مجلس، و حمایت آشکار شورای نگهبان توانسته است طرح اصلاح قانون انتخابات را از تصویب بگذراند و دولت را به اجرای آن مجبور سازد و همزمان با انتصاب اعضای هیئت های نظارت بر انتخابات در تهران و شهرستان ها، که تماماً از جناح تمامیت خواه هستند، راه را برای تصفیه کامل رقبا هموار سازد.

زمین لزه ۱۸ تیرماه ۷۸ دستگاه حکومتی جمهوری اسلامی را به چنان وضعیتی چار کرده است که امکان انتخاب تاکتیک های سنجیده را از بسیاری از آن ها گرفته است. آن ها برای متوقف کردن زمان حتی از دست زدن به اقدامات ماجراجویانه هراسی ندارند. از این رو باید حوادث آتشی را هوشیارانه دنبال کرد و با استفاده از فرصت هایی که بدست می آید، برای سازماندهی سنگرینی توده ای و بالا بردن آمادگی برای دست زدن به اقدامات انقلابی، بیش از پیش کوشید. وقتی که بالانی ها ضرب می گیرند، چرا پائینی ها نرقند؟

برگزاری مراسم یادمان جان باختکان کشтар شهریور ۶۷ و همبستگی با جنبش دانشجویی در استکلهلم

مراسم یادمان جان باختکان کشtar شهریور ۱۳۶۷ و همبستگی با زندانیان سیاسی و جنبش دانشجویی در شب یکشنبه سوم اکتبر ۹۹-۱۱-۱۳۹۸ در سالن مدرسه ASO استکلهلم سوئد با شرکت بیش از ۶۰۰ نفر از ایرانیان برگزار گردید. در این شب همبستگی، داریوش خواننده پر آوازه ایران شرکت کرد و به یاد زندانیان سیاسی که در شهریور ۶۷ قتل عام شدند، به اجرای همبستگی ایرانیان برای رسیدن به آزادی شد. در این مراسم همچنین شهریار دادرور شاعر مقیم استکلهلم به شعرخوانی پرداخت. این شب همبستگی به همت شهریار دادرور و داریوش بر پا شده بود و با استقبال زیاد روپرورد شد.

خبر برگزاری شب یادمان شهدای شهریور ۶۷، پیش از مراسم روز یادشنبه از طریق رادیوهای محلی شهر استکلهلم به اطلاع هیکان رسیده بود. داریوش همچنین در چندین برنامه رادیویی شرکت کرد و از جمله در روز شنبه در برنامه هفتگی «رادیو همبستگی» حضور یافت و از طریق تلفن مستقیم با شنوندگان رادیو و دوستداران خود به کفتکو نشست.

در شب همبستگی با شهداء، داریوش در سخنان خود ایرانیان را به همبستگی برای آزادی دعوت کرد و در مورد وضعیت کشور گفت:

جان انسان در مملکت ما الان بسیار ارزان است. آن چه که این نامردان با جان انسان می کنند، هیچ حیوانی با حیوانی نمی دارد روا. آن چه این نامردان با جان انسان می کنند، یکی از اشعاری است که در آلبوم جدیدم هست و گویای همین روش و سیستمی است که این ناخلفان بکار می بوند. توجه تکه های شعر را سروده:

یاران ز چه رو رشته الft بگسستند؛

عهدی که روا بود دگرباره نبستند؛

این مردمکان از سر اندیشه ندیدید،

این بی خردان حرمت انسان بشکستند؛

ای قافله سالار کجایی که بینی

درزدان همگی همه این قافله هستند

دردا در گنجینه به باران بگشودند،

افسوس که بر دوست ره خانه بیستند.

او در پایان گفت امشب این جا جمع شدیم تا از عزیزان جان باخته و زندانیان سیاسی مملکتمان که قتل عام شدند و زندانیان سیاسی ای که در شرایط سختی زندگی می کنند و هر لحظه ممکن است به قتل بررسند، یادی بکنیم.

نمايشنامه در سه پوده

کنکور، وقت ظهور

متخصص‌ها، آقا ریشه اسلامو از بیخ زد.
من می‌ترسم فردا هم همین مشکل پیش
بیاید.

خداآوند تقدیر کرده، اگه قبول کنی سر
این انقلاب عظیم به فیض شهادت بررسی
عباس: زکی ... بابا شما که از آخوندها
هم بدتر شدی! اونا این‌همه وعده و وعد
دادن این شد و شما نیومده ما رو
کفن‌پیچ کردی که ... بین آقا ... با من
این جویی صحبت کردی. چون عاشقتم
چیزی بہت نمی‌کم، به یکی دیگه بگی، یه
دونه میزنه زیر گوشت. میگه: مردک من
زن و بچه دارم.

مکه تو عاشق شهادت نیستی؟

عباس: من؟ ... من کشته مرده شهادتم
... من عاشق شهادتم... ای کاش صد تا
جون داشتم ... ولی من فقط خودم که
نیستم ... در مقابل دیگرورنم مسئولم...
شما بهتر می‌دونین که افلاطون میگه هر
کس یه نیمه گم شده داره که اون خوبه
برای همسری او. حالا من اگر شهید بشم،
اون همسر یه نفر دیگه میشه. چون این
قرار نبوده با هم ازدواج کنن. پس فردا
تو زندگیشون دعواشون میشه. بچه بد
تریت میشه. سر من، تمام نسلشون خراب
میشه، بعد ...

بسه! متوجه شدم. من باید برم.
عباس: این یه طرفشه تازه، بالطبع اون
مرده یا با زن دیگه ازدواج می‌کرد که با
این کار ...

مرد از عباس جدا می‌شود برود.

عباس: کجا؟ مکه من میزارم تو منو از
دانشگاه بندازی!

دست در جیب می‌کند. چاقوئی
می‌کشد. صحنه تاریک می‌شود. چراغ‌ها
روشن و خاموش می‌شود.

***

هیات/شب/

همه نشسته‌اند و قرآن به سر
گرفته‌اند. عباس هم قرآن به سر کرده:
بالحجه! بالحجه! بالحجه!

عباس با دست بر روی پا می‌کوبد و
بلندتر می‌گوید و می‌گرید: بالحجه!
بالحجه! ای خدا در فرج امام زمان ...

بلند می‌گرید.

بلند می‌گرید.

می‌خوای مأمور کاریت بکنم؟

عباس: میشه نخوام آقا! میشه؟... من به
عشق شما زنده ام ... اگه می‌شد می‌گفتم
سیصد و سیزده تاشم من.

جمعه موهاتو از ته می‌تراشی، ساعت
۸ صبح میری میدان انقلاب. من که ظهر
کردم، تو هم اون‌جا یار جمع می‌کنم.

عباس: جمعه؟

حیله؟ دیره؟

عباس: آ... ... ولی آخه... آخه ساعت ۸
ما کنکور داریم، بندازین فرداش، شنبه،
نه نمی‌شه، اراده الهی جمعه تحقق
پیدا می‌کند.

عباس دستی به صورت می‌کشد. ریش
گرو می‌گذارد و گردن کج می‌کند.
نه، نمی‌شه

عباس: ۱۲۵۲ سال و ۵۵ روز غیبت
کردی یه روزم بخارط ما روش، مگه چه
میشه؟
گفتم که نمی‌شه. دنیا پر از ظلم و
ستم شده.

عباس: عجب گیری کردیم... آقا جون...
اگر فردا انقلاب کنیم، می‌دونم چی میشه
دیگه... ما قبلاً انقلاب داشتیم دیگه. من
از کنکور می‌آقیم... یکی دو سال
انقلابتون طول می‌کشه. بعد می‌خوره به
انقلاب فرهنگی و دانشگاه‌ها تعطیل

می‌شه. بعد هم که قرار می‌شه باز بشه،
دو سه سال گذشته ۲ تا ۴ تا ۱/۵ تا ۷ تا ۸ میلیون شرکت کننده این چند سال میشه

افرقائی و آسیائی اضافه شده را حساب
نکنیم. منم که تا آن روزها درس‌ها یادم
رفته... دیگه باید فاتحه دانشگاه‌ها بخونم.

تو که همش دعا می‌کردي ظهور بشه
تو هم یار من باشی!

عباس: هنوزم میگم آقا... من اگه فردا
تو دولت شما شدم والی، میشم یه متعدد

بی‌شخص. درحالی که ما به متعدد
متخصص نیاز داریم... آخه شما که
بنویدی بینی... سر انقلاب ما هم همین

حرف‌ها شد. الته بخشیدها. قصد
اساعه ادب ندارم. ولی آقای ما هم خر
شد و انقلابو و زندنو و بعدش از

دانشگاه موند. بعد، بهش یه پستی
دادند. الته، بخشیدها. گند زد تو کار...
بعد یکی دیگه رو گذاشتن از این

خانه/شب/

عباس نمازش را تمام می‌کند و به
سجده می‌رود و تا آن‌جا که می‌شود،
خود را به زمین می‌چسباند.

عباس، با تصریع: ای خدا! در فرج آقا
امام زمان تعجیل بفرما! ای خدا! چشم ما
را به جمال دلربای ایشون. روشن

بگردان! خودت می‌دونی اصرارم برای
اینه که تو دولت کریمه‌اش، به دردی
خورم، اصلاً اگر ما زنده‌ایم، به عشق
ایشونه، کمک کن! یا ارحم‌الراحمین!

با صلواتی، بلند می‌شود و دستی به
صورت می‌کشد و اشکش را پاک می‌کند
و مهر را می‌بوسد و جانماز را جمع
می‌کند.

***

خیابان/شب/

عباس، تند تند، در خیابان راه می‌رود.
از چهره‌اش معلوم است دیرش شده.
دستی روی دوشش قرار می‌گیرد.
صدای مردی حوان

عباس (بی‌آنکه برگردد): اگر
شهرستانی هستی و یقتو زدن و پول
نداری و راهتو کم کردی؟ بگم من پول
مفت ندارم. برو کار کن!

نه عباس ... من نه این‌که راهمو گم
نکردم، او مدم راهم بہت نشون بدم.

عباس با تعجب به سمت مرد
برمی‌گردد و مردی با لباس بلند و سفید
در مقابلش ایستاده

عباس: اسم منو از کجا می‌دانی؟
من نه این‌که اسم شو را می‌دونم، از
تمام اسرار زندگی تو هم مطلعم. هم
اونانی که گفتی، هم اونانی که نگفتی. ای
عباس! من امام زمان توأم.

عباس: شوحو می‌کنی!
مرد، به نفی، سر تکان می‌دهد. عباس
مکثی می‌کند و به پای مرد می‌افتد و مثل
سگ، سرش را به پای مرد می‌کشد و
می‌گوید و می‌گوید:

آقا! آقا! آقا! کجا بودی آقا! آقا! آقا!
نوکرتم آقا! بمیرم برات آقا! آقا!
مرد عباس را بلند می‌کند.

گریه نکن عباس ... میدونی من برای چه
او مدم سراغت؟
عباس، با گریه، آقا اوనی که عالم غیبه،
شمائلن.